

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
EKONOMIKOS PAŽANGOS DEPARTAMENTO EKONOMIKOS SKYRIUS
PAŽYMA

DĖL VYRIAUSYBĖS NUTARIMO DĖL SAUGAUS EISMO AUTOMOBILIŲ KELIAIS
ĮSTATYMO NR. VIII-2043 2, 10 IR 13 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
NR. XIIIIP-391 PROJEKTO (TAP-17-666)

2017-06-09 Nr. NV-1457

Vilnius

Projekto rengėjas: Susisiekimo ministerija.

Projekto tikslas:

Pateikti Vyriausybės išvadą dėl Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo projekto Nr. XIIIIP-391 projekto. Įstatymo projekto rengėjas – Seimo narys V. Sinkevičius. Įstatymo projekto tikslas – atsižvelgiant į šiuo metu tobulėjančias technologijas automobilių valdymo srityje, apibrėžti *savivaldžio automobilio* sąvoką, išplėsti *vairavimo* sąvoką, nustatyti pagrindinius principus, kuriais vadovaujantis savivaldis automobilis galėtų dalyvauti viešajame eisme.

Dabartinė situacija:

Šiuo metu nėra apibrėžta savivaldžio automobilio sąvoka, nenustatytos sąlygos, kuriomis savivaldis automobilis galėtų dalyvauti viešajame eisme, nereglamentuotos savivaldžių automobilių bandymų viešajame eisme sąlygos.

Esmė:

Nutarimo projektu siūloma iš esmės pritarti Įstatymo projektui, o taip pat jį ir aiškinamąjį raštą patobulinti pagal nutarimo projekte išdėstytus pasiūlymus. Taigi siūloma apibrėžti *savivaldžio automobilio* sąvoką, tikslinti *transporto priemonės vairavimo* sąvoką, nustatyti, kad *savivaldis automobilis turi būti valdomas taip, kad galėtų tinkamai ir saugiai važiuoti nekeldamas pavojaus kitiems eismo dalyviams, pasirinkdamas važiavimo greitį, įvertindamas važiavimo sąlygas, kelio būklę, transporto priemonės būklę ir krovinį, meteorologines sąlygas, taip pat eismo intensyvumą, galėtų sustoti iki bet kurios kliūties*, nustatyti, kad *savivaldžio automobilio savininkas arba valdytojas yra prilyginamas vairuotojui, kuris privalo užtikrinti saugų savivaldžio automobilio dalyvavimą viešajame eisme*, nustatyti, kad *savivaldžio automobilio bandymus viešajame eisme gali atlikti asmuo, kuris bet kuriuo metu tiesiogiai ar nuotoliniu būdu gali perimti savivaldžio automobilio valdymą*.

Derinimas:

Projektas derintas su Vidaus reikalų ministerija, Finansų ministerija, Ūkio ministerija, Teisingumo ministerija, Policijos departamentu, Ryšių reguliavimo tarnyba, Lietuvos automobilių kelių direkcija, Valstybine kelių transporto inspekcija, Valstybine duomenų apsaugos inspekcija, Europos teisės departamentu, valstybės įmone „Regitra“, Transporto priemonių draudikų biuru. Atsižvelgta į Vidaus reikalų ministerijos pastabas. Iš dalies atsižvelgta į Teisingumo ministerijos ir Policijos departamento pastabas. Finansų ministerija, Ūkio ministerija, Lietuvos automobilių kelių direkcija, Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija ir Europos teisės departamentas pastabų neturėjo. Valstybine kelių transporto inspekcija, Ryšių reguliavimo tarnyba, valstybės įmonė „Regitra“, Transporto priemonių draudikų biuras per nustatytą terminą pastabų nepateikė. Dėl Policijos departamento pastabų (dėl siūlymo aiškinamajame rašte aprašyti tokio automobilio valdymo ypatumus, dėl siūlymo savivaldžio automobilio savininkus arba valdytojus, savivaldžio automobilio bandymus viešajame eisme atliekančius asmenis prilyginti vairuotojams, dėl siūlymo įvesti papildomą nuostatą, pagal kurią savivaldžio automobilio įranga privalėtų sudaryti sąlygas tikrinančiam pareigūnui, siekiant sustabdyti savivaldį automobilį, bet kuriuo metu išjungti tokio automobilio valdymą) ir Teisingumo ministerijos pastabų (dėl siūlymo tikslinti sąvokos *transporto priemonės vairavimas* apibrėžimą, savivaldžiams automobiliams nustatyti atskirą transporto priemonės vairavimo kategoriją, dėl siūlymo su savivaldžių automobilių eksploatavimu susijusius aspektus reglamentuoti atskirame įstatymo straipsnyje ir kt.), į kurias nebuvo atsižvelgta, pridedama derinimo pažyma. Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamento pastabos bus įvertintos.

Atitiktis Vyriausybės programai:

projektas nėra tiesiogiai susijęs su XVII Vyriausybės programos nuostatomis.

Dalykinio vertinimo išvada:

siūlome nutarimo projektą svarstyti Vyriausybės posėdžio B dalyje.

Ekonomikos skyriaus patarėja

Rasa Kriščiukaitienė, tel. 8 706 63 926, el. p. rasa.krisciukaitiene@lrn.lt

Rasa Kriščiukaitienė

LIETUVOS RESPUBLIKOS SUSISIEKIMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 17, LT-01505 Vilnius, tel. (8 5) 261 2363,
faks. (8 5) 212 4335, el. p. sumin@sumin.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188620589

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2017-05- Nr.

Į 2017-04-13 Nr. S-17-929

DĖL VYRIAUSYBĖS IŠVADOS DĖL SAUGAUS EISMO AUTOMOBILIŲ KELIAIS ĮSTATYMO NR. VIII-2043 2, 10 IR 13 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIP-391 PROJEKTO

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija (toliau – Susisiekimo ministerija), vykdydama Ministro Pirmininko pavedimą, įformintą Vyriausybės kanclerio 2017 m. balandžio 13 d. rezoliucija Nr. S-17-929, – vykdant Seimo valdybos 2017 m. balandžio 5 d. sprendimo Nr. SV-S-189 „Dėl įstatymų projektų išvadų“ 7 punkto nuostatą, parengti ir pateikti Vyriausybei svarstyti Vyriausybės išvados dėl Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2, 10 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-391 (toliau – Įstatymo projektas) projektą, parengė ir teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2, 10 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-391“ projektą (toliau – Nutarimo projektas).

Nutarimo projektu siūloma iš esmės pritarti Įstatymo projektui, kurio tikslas – atsižvelgiant į šiuo metu tobulėjančias automobilių valdymo technologijas, apibrėžti sąvoką „savivaldis automobilis“, išplėsti sąvoką „transporto priemonės vairavimas“, nustatyti pagrindinius savivaldžio automobilio dalyvavimo viešajame eisme principus ir paskirti institucijas, atsakingas už savivaldžių automobilių bandymus keliuose. Be to, Nutarimo projektu siūloma Lietuvos Respublikos Seimui tobulinti Įstatymo projektą ir jo aiškinamąjį raštą atsižvelgiant į Nutarimo projekte pateiktus pasiūlymus.

Nutarimo projektas buvo pateiktas išvadoms gauti Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai, Lietuvos Respublikos finansų ministerijai, Lietuvos Respublikos ūkio ministerijai, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai, Policijos departamentui prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybai, Lietuvos automobilių kelių direkcijai prie Susisiekimo ministerijos, Valstybinei kelių transporto inspekcijai prie Susisiekimo ministerijos, valstybės įmonei „Regitra“, Valstybinei duomenų apsaugos inspekcijai, Europos teisės departamentui prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos ir Lietuvos Respublikos transporto priemonių draudikų biurui. Atsižvelgta į Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos pateiktas pastabas ir pasiūlymus. Iš dalies atsižvelgta į Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos ir Policijos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos pateiktas pastabas ir pasiūlymus. Pastabos ir pasiūlymai, į kuriuos neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies, įvertinti pridedamoje derinimo pažymoje. Lietuvos Respublikos finansų ministerija, Lietuvos Respublikos ūkio ministerija, Lietuvos automobilių kelių direkcija prie Susisiekimo ministerijos, Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija ir Europos teisės departamentas

prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos informavo, kad pastabų ir pasiūlymų neturi. Valstybės įmonė „Regitra“, Valstybinė kelių transporto inspekcija prie Susisiekimo ministerijos, Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnyba ir Lietuvos Respublikos transporto priemonių draudikų biuras nustatytu laiku išvados nepateikė, todėl, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. rugpjūčio 11 d. nutarimu Nr. 728 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento patvirtinimo“, 35 punktu, laikoma, kad Nutarimo projektui pritaria.

Nutarimo projektas buvo paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje ir Susisiekimo ministerijos interneto svetainėje. Pastabų ir pasiūlymų iš visuomenės negauta.

Nutarimo projektą parengė Susisiekimo ministerijos Kelių transporto ir civilinės aviacijos politikos departamento (direktorius Gražvydas Jakubauskas, tel. 239 3867, el. p. grazvydas.jakubauskas@sumin.lt) Saugaus eismo skyriaus (vedėjas Vidmantas Pumputis, tel. 239 3890, el. p. vidmantas.pumputis@sumin.lt) vyriausiasis specialistas Dmitrijus Bialas (tel. 239 3937, el. p. dmitrij.bial@sumin.lt).

PRIDEDAMA:

1. Nutarimo projektas, 4 lapai.
2. Derinimo pažyma, 5 lapai.
3. Suinteresuotų institucijų išvados, 19 lapų.

Susisiekimo ministras

Rokas Masiulis

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SAUGAUS EISMO AUTOMOBILIŲ KELIAIS
ĮSTATYMO NR. VIII-2043 2, 10 IR 13 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO
PROJEKTO NR. XIII-391

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 138 straipsnio 3 dalimi ir atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2017 m. balandžio 5 d. sprendimo Nr. SV-S-189 „Dėl įstatymų projektų išvadų“ 7 punktą, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

Iš esmės pritarti Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2, 10 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIII-391 (toliau – Įstatymo projektas), kurio tikslas – atsižvelgiant į šiuo metu tobulėjančias automobilių valdymo technologijas, apibrėžti sąvoką „savivaldis automobilis“, išplėsti sąvoką „transporto priemonės vairavimas“, nustatyti pagrindinius savivaldžio automobilio dalyvavimo viešajame eisme principus ir paskirti institucijas, atsakingas už savivaldžių automobilių bandymus keliuose. Be to, siūlyti Lietuvos Respublikos Seimui tobulinti Įstatymo projektą atsižvelgiant į šiuos pasiūlymus.

1. Įstatymo projekte siūloma papildyti Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo (toliau – Įstatymas) 2 straipsnio 73 dalyje įtvirtintą sąvoką „transporto priemonės vairavimas“ ir nustatyti, kad ši sąvoka apima ir savivaldžio automobilio valdymo veiksmus. Abejojama, kad savivaldis automobilis gali būti valdomas savo paties veiksmais, todėl tikslinga nustatyti, kad savivaldis automobilis valdomas savo įrangos veiksmais, kaip tai yra numatyta Įstatymo projekte keičiamo Įstatymo 13 straipsnio 19 dalyje. Atsižvelgiant į tai, siūlytina tobulinti Įstatymo projekto 1 straipsnio 2 dalimi keičiamo Įstatymo 2 straipsnio 73 dalį ir ją išdėstyti taip:

„73. **Transporto priemonės vairavimas** – transporto priemonėje ar ant jos esančio asmens arba savivaldžio automobilio įrangos veiksmas, kuriais valdoma transporto priemonė.“

2. Įstatymo projekto 1 straipsnio 1 dalimi pildomoje Įstatymo 2 straipsnio 4 dalyje nustatoma, kad savivaldis automobilis valdo save, o pagal Įstatymo projekto 3 straipsnio 1 dalimi pildomą Įstatymo 13 straipsnio 16 dalį savivaldis automobilis valdomas kažkieno, todėl šias nuostatas reikėtų suderinti. Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad savivaldis automobilis privalo tinkamai ir saugiai važiuoti nekeldamas pavojaus ne tik kitiems eismo dalyviams, bet ir kitų asmenų ar jų turto saugumui ir aplinkai. Atsižvelgiant į tai, siūlytina tobulinti Įstatymo projekto 3 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Papildyti 13 straipsnį 16 dalimi:

„16. Savivaldis automobilis privalo tinkamai ir saugiai važiuoti nekeldamas pavojaus kitiems eismo dalyviams, kitų asmenų ar jų turto saugumui ir aplinkai, pasirinkti saugų važiavimo greitį, įvertinti važiavimo sąlygas, kelio būklę, motorinės transporto priemonės būklę ir krovinį, meteorologines sąlygas, taip pat eismo intensyvumą, kad galėtų saugiai sustoti iki bet kurios kliūtis, taip pat automobilių stabdant tikrinantiems pareigūnams. Savivaldis automobilis privalo sulėtinti greitį ir prireikus saugiai sustoti, jeigu to reikia dėl atsiradusių aplinkybių.“

3. Pažymėtina, kad savivaldžio automobilio savininkas arba valdytojas neturėtų būti laikomi vairuotojais, kadangi Įstatymo projekte siūlomoje įtvirtinti sąvokoje „savivaldis automobilis“ numatyta, kad savivaldis automobilis – save valdantis automobilis, kuris dalyvauja viešajame eisme

be asmens įsikišimo. Be to, pastebėtina, kad Įstatymo 13 straipsnio kontekste aprašant asmenį, kuris privalo užtikrinti saugų savivaldžio automobilio dalyvavimą viešajame eisme, nėra svarbi šio asmens nuosavybės teisės į šią motorinę transporto priemonę forma, todėl Įstatymo projekto 3 straipsnio 2 dalyje netikslinga išskirti savivaldžio automobilio savininką. Atsižvelgiant į tai, siūlytina patikslinti Įstatymo projekto 3 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Papildyti 13 straipsnį 17 dalimi:

17. Savivaldžio automobilio valdytojas privalo užtikrinti saugų savivaldžio automobilio dalyvavimą viešajame eisme. Savivaldžio automobilio valdytojas prilyginamas motorinės transporto priemonės vairuotojui tuomet, kai perima savivaldžio automobilio valdymą.“

4. Atkreiptinas dėmesys, kad pagal Įstatymo 2 straipsnio 2 dalį **„automobilis** – motorinė transporto priemonė, <...>“, tačiau Įstatymo projektu keičiamo Įstatymo 13 straipsnio 16 dalyje ir 13 straipsnio 18 dalyje savivaldis automobilis įvardijamas kaip „transporto priemonė“ (ši sąvoka skiriasi nuo sąvokos „motorinė transporto priemonė“). Siekiant teisinio reguliavimo aiškumo ir sistemiškumo, siūlytina minėtais aspektais suderinti siūlomą naują reguliavimą su galiojančiu reguliavimu. Be to, Įstatymo 13 straipsnio 18 dalies antrajame sakinyje vietoj žodžio „turi“ turėtų būti įrašyta „privalo turėti“ (t. y. savivaldžio automobilio bandymus atliekančiam asmeniui turi būti nustatyta aiški pareiga turėti galiojančią vairuotojo pažymėjimą, kuriuo suteikiama teisė vairuoti atitinkamos kategorijos motorinę transporto priemonę). Atsižvelgiant į tai, siūlytina Įstatymo projekto 3 straipsnio 3 dalį išdėstyti taip:

„3. Papildyti 13 straipsnį 18 dalimi:

„18. Savivaldžio automobilio bandymus viešajame eisme gali atlikti asmuo, kuris bet kurio metu tiesiogiai ar nuotoliniu būdu gali perimti savivaldžio automobilio valdymą. Šis asmuo bandymų metu yra prilyginamas vairuotojui, vykdo įstatymuose ir kituose teisės aktuose nustatytas vairuotojo pareigas ir privalo turėti galiojančią vairuotojo pažymėjimą, kuriuo suteikiama teisė vairuoti bandomos kategorijos motorinę transporto priemonę.“

5. Pagal Įstatymo 2 straipsnio 71 dalį **„transporto priemonės tikrinantys pareigūnai** (toliau – tikrinantys pareigūnai) – uniformuoti valstybės institucijų (policijos, muitinės, Valstybinės kelių transporto inspekcijos prie Susisiekimo ministerijos, Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Vidaus reikalų ministerijos, aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės) įgalioti pareigūnai, kuriems Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka suteikta teisė stabdyti transporto priemones ir atlikti būtiną patikrinimą“. Atsižvelgiant į tai, kad teisė stabdyti transporto priemones ir atlikti būtiną patikrinimą suteikta ne tik policijos pareigūnams, bet ir kitiems tikrinantiems pareigūnams, siūlytina tobulinti Įstatymo projekto 3 straipsnio 4 dalį ir vietoj žodžio „policijos“ įrašyti žodį „tikrinančiam“. Taip pat atsižvelgiant į tai, kad Įstatymo 13 straipsnis reguliuoja bendrąsias transporto priemonių vairuotojų pareigas, Įstatymo projekto 3 straipsnio 4 dalyje siūloma Įstatymo 13 straipsnio 19 dalies nuostata nėra šio straipsnio reguliavimo dalykas, nes šioje dalyje siekiama nustatyti savivaldžio automobilio įrangos reikalavimus. Atsižvelgiant į tai, siūlytina perkelti Įstatymo projekto 3 straipsnio 4 dalimi siūlomą nuostatą į Įstatymo 25 straipsnį „Bendrieji reikalavimai motorinėms transporto priemonėms ir priekaboms“. Be to, Įstatymo 25 straipsnio pakeitimų dėstymas turi būti suderintas su Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 10, 25, 27 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymu Nr. XIII-107 priimtais Įstatymo 25 straipsnio pakeitimais, kurie įsigalios 2018 m. sausio 1 d. Taigi siūlytina papildyti Įstatymo 25 straipsnį 10 dalimi ir ją išdėstyti taip:

„10. Savivaldžio automobilio įranga privalo sudaryti galimybę tikrinančiam pareigūnui bet kuriuo metu patikrinti, ar savivaldis automobilis yra vairuojamas savivaldžiu režimu, ar jį vairuoja asmuo.“

6. Įstatymo projekto 3 straipsnio 5 dalyje, kurioje siūloma papildyti Įstatymo 13 straipsnį 20 dalimi, siekiama nustatyti, kad 13 straipsnio 1, 4, 5, 6, 9, 10, 11 ir 14 dalių nuostatos netaikomos savivaldžiams automobiliams. Pastebėtina, kad Įstatymo 13 straipsnis reguliuoja bendrąsias transporto priemonių vairuotojų pareigas, todėl šio straipsnio nuostatose įtvirtintos pareigos taikomos ne transporto priemonėms, o jas vairuojantiems asmenims. Atsižvelgiant į tai, siūlytina atsisakyti

perteklinės Įstatymo projekto 3 straipsnio 5 dalies, kurioje siūloma papildyti Įstatymo 13 straipsnį 20 dalimi.

7. Savivaldžiai automobiliai turėtų būti registruojami Lietuvos Respublikos kelių transporto priemonių registre, nekuriant šiam tikslui atskiro registro, todėl keičiamo Įstatymo 10 straipsnio 5 dalies 9 punkte nurodytą funkciją siūlytina dėstyti ne kaip naują Vidaus reikalų ministerijos ar jos įgaliotų institucijų funkciją, bet kaip sudėtinę galiojančios redakcijos Įstatymo 10 straipsnio 5 dalies 3 punkte nustatytos funkcijos dalį ir šį punktą išdėstyti taip:

„3) nustato motorinių transporto priemonių ir jų priekabų, savivaldžių automobilių registravimo ir apskaitos tvarką;“.

Atitinkamai siūlytina tikslinti ir galiojančios redakcijos Įstatymo 10 straipsnio 3 dalies 6 punktą ir jį išdėstyti taip:

„6) nustato laikinųjų valstybinio numerio ženklų, skirtų savivaldžių automobilių bandymams ir motorinėms transporto priemonėms, priekaboms ženklini ne ilgiau kaip vieną parą, išdavimo ir jų naudojimo tvarką;“.

8. Priėmus Įstatymo projekte siūlomus Įstatymo pakeitimus, prireiks ne tik nustatyti savivaldžių automobilių bandymų ir dalyvavimo viešajame eisme sąlygas ir tvarką, bet ir pakeisti Įstatymo įgyvendinamąjį teisės aktą – Kelių eismo taisykles, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. 1950 „Dėl Kelių eismo taisyklių patvirtinimo“, taip pat nustatyti savivaldžių automobilių registravimo, apskaitos ir laikinųjų valstybinio numerio ženklų, skirtų savivaldžių automobilių bandymams, išdavimo tvarką. Atsižvelgiant į tai, siūlytina papildyti Įstatymo projekto aiškinamojo rašto 11 punktą nurodytais įgyvendinamaisiais teisės aktais. Be to, siekiant tinkamai ir laiku parengti išvardytus įgyvendinamuosius teisės aktus, siūlytina Įstatymo projekte nustatyti vėlesnį Įstatymo projekto įsigaliojimo terminą. Taip pat, atsižvelgiant į Įstatymo 10 straipsnio 1 ir 5 dalyse Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijai ir Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai suteiktus įgaliojimus ir į tai, kad Įstatymo projekto 4 straipsnis nustato ir Įstatymo projekto įgyvendinimo tvarką, siūlytina tobulinti Įstatymo projekto 4 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„4 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė, susisiekimo ministras arba jo įgaliotos institucijos ir vidaus reikalų ministras arba jo įgaliotos institucijos iki šio įstatymo įsigaliojimo priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.“

9. Siūlytina Įstatymo projekte teikiamas sąvokas ir jas įvardijančius terminus įvertinti Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

10. Atkreipti Lietuvos Respublikos Seimo dėmesį į Įstatymo projekto svarstymui reikšmingus teisinio reguliavimo aspektus ir atitinkamai papildyti Įstatymo projekto aiškinamąjį raštą. Kelių eismo konvencijos, pasirašytos 1968 m. lapkričio 8 d. Vienoje (toliau – Vienos konvencija), 8 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad „kiekviena judanti transporto priemonė ar transporto priemonių junginys turi būti su vairuotoju“. Vienos konvencijos 1 straipsnio v) punkte nustatyta, kad „vairuotojas – tai bet koks asmuo, vairuojantis automobilį ar kitą transporto priemonę, įskaitant dviratį, varantis keliu pavienius galvijas ar jų bandas, ar paukščių pulkus, arba gyvulių su kroviniu varovas, darbinių gyvulių važnyčiotojas ar raitelis kelyje“. Vienos konvencijos 13 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad „kiekvienas transporto priemonės vairuotojas bet kokiomis aplinkybėmis taip valdo savo transporto priemonę, kad galėtų tinkamai ir pakankamai saugiai važiuoti ir kad bet kuriuo metu galėtų atlikti reikiamus manevrus. Pasirinkdamas važiavimo greitį, vairuotojas atsižvelgia į važiavimo sąlygas, ypač į vietovės reljefą, kelio būklę, transporto priemonės būklę ir krovinį, meteorologines sąlygas, taip pat eismo intensyvumą, kad galėtų sustabdyti transporto priemonę savo matomoje kelio atkarpoje iki bet kurios iš anksto numatomos kliūties. Jis sulėtina greitį ir prireikus sustoja, jeigu to reikia dėl atsiradusių aplinkybių, ypač kai blogai matyti“. Jungtinių Tautų Europos ekonominės komisijos Vidaus transporto komiteto Eismo saugumo darbo grupės 2014 m. sausio 10 d. dokumente Nr. ECE/TRANS/WP.1/2014/1 (<https://www.unece.org/fileadmin/DAM/transport/doc/2014/wp1/ECE-TRANS-WP1-2014-1e.pdf>), kuris papildo Vienos konvencijos nuostatas,

nurodyta, kad, siekiant numatyti sistemas, kurios turi įtakos transporto priemonių vairavimui, ir atsižvelgti į technikos pažangą, Vienos konvencijos 8 straipsnis papildomas šiais punktais:

a) Transporto priemonių sistemos, kurios turi įtakos transporto priemonių vairavimui, laikomos atitinkančiomis Vienos konvencijos 8 straipsnio 1 dalį ir 13 straipsnio 1 dalį, kai šios transporto priemonių sistemos atitinka surinkimo (įrengimo) ir naudojimo sąlygas pagal tarptautinius teisės aktus dėl ratinių transporto priemonių, įrangos ir dalių, kurios gali būti įrengiamos ir (arba) naudojamos ratinėse transporto priemonėse.

b) Transporto priemonių sistemos, kurios turi įtakos transporto priemonių vairavimui ir neatitinka minėtų sąlygų dėl surinkimo (įrengimo) ir naudojimo, laikomos atitinkančiomis Vienos konvencijos 8 straipsnio 1 dalį ir 13 straipsnio 1 dalį, kai tokios sistemos gali būti perimtos arba išjungtos vairuotojo.

Taigi Įstatymo projektu siūlomi pakeitimai iš esmės atitinka papildytos Vienos konvencijos nuostatas.

Ministras Pirmininkas

Susisiekimo ministras

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO VALDYBA

SPRENDIMAS DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ IŠVADŲ

2017 m. balandžio 5 d. Nr. SV-S-189
Vilnius

Lietuvos Respublikos Seimo valdyba, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 138 ir 145 straipsniais ir atsižvelgdama į Seimo Biudžeto ir finansų, Teisės ir teisėtvarkos bei Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetų siūlymus, n u s p r e n d ž i a:

Prašyti Lietuvos Respublikos Vyriausybės pateikti Lietuvos Respublikos Seimui išvadas dėl šių įstatymų projektų:

1. Lietuvos Respublikos atsiskaitymų grynaisiais pinigais ribojimo įstatymo projekto Nr. XIIP-2627(2).

2. Lietuvos Respublikos gyventojų turto deklaravimo įstatymo Nr. I-1338 2 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-329(2).

3. Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-346.

4. Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymo Nr. I-1113 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-347.

5. Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-348.

6. Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 10 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-369.

✓ 7. Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2, 10 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-391.

8. Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo Nr. VIII-1835 41¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-403.

9. Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 2.72 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-404.

10. Lietuvos Respublikos mažųjų bendrijų įstatymo Nr. XI-2159 6¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-405.

11. Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo Nr. XI-1807 25 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-406.

12. Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo Nr. XI-1807 1, 2, 10, 11, 18, 26, 27, 28, 29, 30, 35, 36, 38, 39 straipsnių pakeitimo, 37 straipsnio ir priedo pripažinimo netekusiais galios įstatymo Nr. XII-2667 7, 9, 11 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-407.

13. Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 papildymo 8¹ straipsniu ir 9 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XII-2346 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-408.

14. Lietuvos Respublikos gyventojų turto deklaravimo įstatymo Nr. I-1338 2 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-484.

Seimo Pirmininkas

Viktoras Pranckietis

LIETUVOS RESPUBLIKOS
SAUGAUS EISMO AUTOMOBILIŲ KELIAIS ĮSTATYMO NR. VIII-2043
2, 10 ir 13 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
AIŠKINAMASIS RAŠTAS

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, tikslai ir uždaviniai

Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2, 10 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto tikslas – atsižvelgiant į šiuo metu tobulėjančias technologijas automobilių valdymo srityje apibrėžti savivaldžio automobilio sąvoką, išplėsti vairavimo sąvoką, nustatyti pagrindinius principus, kuriais vadovaujantis savivaldis automobilis gali dalyvauti viešajame eisme, ir paskirti institucijas, atsakingas už savivaldžių automobilių bandymus keliuose..

2. Įstatymo projekto iniciatoriai ir rengėjai

Įstatymo projekto iniciatorius ir rengėjas – Seimo narys V.Sinkevičius.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami Įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai

Šiuo metu nacionaliniuose teisės aktuose nėra apibrėžta savivaldžio automobilio sąvoka, neįvardinta atsakomybė už savivaldžio automobilio padarytus kelių eismo pažeidimus ar žalą, nenustatytos sąlygos, kuriomis savivaldis automobilis gali dalyvauti viešajame eisme, nereglamentuotos savivaldžių automobilių bandymų viešajame eisme sąlygos.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Priėmus Įstatymo projektą, bus sudarytos galimybės savivaldžių automobilių bandymams ir eksploatavimui valstybinės ir vietinės reikšmės keliuose. Savivaldžių automobilių atsiradimas viešajame eisme yra siejamas su avaringumu, spūsčių ir taršos mažėjimu. Naujas reglamentavimas gali sukurti galimybes išmaniųjų technologijų įmonėms plėsti veiklą Lietuvoje, pritraukti vietas ir užsienio kapitalo įmones, norinčias atlikti išmaniųjų technologijų bandymus Lietuvos teritorijoje.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant Įstatymo projektą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu). Galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Neigiamų pasekmių nenumatoma.

6. Kokią įtaką priimtas įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai

Įstatymo projektas neturės įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijai.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Įstatymo projekto įgyvendinimas turės teigiamos įtakos verslo sąlygoms ir jo plėtrai, nes atsiras naujų galimybių plėtoti išmanias transporto sistemas ir technologijas.

8. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Priimti naujų, pakeisti ar pripažinti netekusiais galios galiojančių įstatymų nereikės.

9. Ar Įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o Įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo ir Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimų. Įstatymo projekte numatyti nauji

terminai, kurie turėtų būti įvertinti Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

10. Ar Įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus

Įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas, Europos Sąjungos teisei neprieštarauja.

11. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įstatymo įgyvendinamųjų aktų, – kas ir kada juos turėtų parengti

Priėmus Įstatymo projektą iki jo įsigaliojimo Lietuvos Respublikos Vyriausybė ir jos įgalios institucijos turės priimti įgyvendinamuosius teisės aktus nustatančius savivaldžių automobilių bandymų ir naudojimo viešajame eisme sąlygas ir tvarką.

12. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais)

Įstatymo projektui įgyvendinti nereikės skirti valstybės, savivaldybių ar kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų. Taip pat jokių lėšų nebus sutaupyta.

13. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Nėra.

14. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam Įstatymo projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno *Eurovoc* terminus, temas ir sritis
Savivaldis automobilis.

15. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai

Nėra.

Seimo narys

Virginijus Sinkevičius

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
SAUGAUS EISMO AUTOMOBILIŲ KELIAIS ĮSTATYMO NR. VIII-2043
2, 10 IR 13 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 2 straipsnį nauja 4 dalimi:

„4. **Savivaldis automobilis** – save valdantis automobilis, kuris dalyvauja viešajame eisme be žmogaus įsikišimo.“

2. Pakeisti 2 straipsnio 73 dalį ir ją išdėstyti taip:

„73. **Transporto priemonės vairavimas** – transporto priemonėje ar ant jos esančio asmens arba savivaldžio automobilio veiksmai, kuriais valdoma transporto priemonė.“

3. Buvusias 2 straipsnio 4–87 dalis laikyti atitinkamai 5–88 dalimis.

2 straipsnis. 10 straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 10 straipsnio 1 dalį nauju 31 papunkčiu:

„31) nustato savivaldžių automobilių bandymų ir dalyvavimo viešajame eisme sąlygas ir tvarką.“

2. Papildyti 10 straipsnio 5 dalį nauju 9 papunkčiu:

„9) nustato savivaldžių automobilių registravimo, apskaitos ir laikinųjų valstybinio numerio ženklų, skirtų savivaldžių automobilių bandymams, išdavimo tvarką.“

3 straipsnis. 13 straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 13 straipsnį nauja 16 dalimi:

„16. Savivaldis automobilis turi būti valdomas taip, kad galėtų tinkamai ir saugiai važiuoti nekeldamas pavojaus kitiems eismo dalyviams, pasirinkdamas važiavimo greitį, įvertindamas važiavimo sąlygas, kelio būklę, transporto priemonės būklę ir krovinį, meteorologines sąlygas, taip pat eismo intensyvumą galėtų sustoti iki bet kurios kliūties. Savivaldis automobilis privalo sulėtinti greitį ir prireikus saugiai sustoti, jeigu to reikia dėl atsiradusių aplinkybių.“

2. Papildyti 13 straipsnį nauja 17 dalimi:

„17. Savivaldžio automobilio savininkas arba valdytojas yra prilyginamas vairuotojui, kuris privalo užtikrinti saugų savivaldžio automobilio dalyvavimą viešajame eisme.“

3. Papildyti 13 straipsnį nauja 18 dalimi:

„18. Savivaldžio automobilio bandymus viešajame eisme gali atlikti asmuo, kuris bet kurio metu tiesiogiai ar nuotoliniu būdu gali perimti savivaldžio automobilio valdymą. Šis asmuo, bandymų metu, yra prilyginamas vairuotojui, vykdo įstatymuose ir kituose teisės aktuose nustatytas vairuotojo pareigas ir turi bandomos transporto priemonės kategorijai vairuoti galiojantį vairuotojo pažymėjimą.“

4. Papildyti 13 straipsnį nauja 19 dalimi:

„19. Savivaldžio automobilio įranga privalo sudaryti sąlygas policijos pareigūnui bet kuriuo metu patikrinti, ar savivaldis automobilis yra vairuojamas savivaldžiu režimu ar jį vairuoja asmuo.“

5. Papildyti 13 straipsnį nauja 20 dalimi:

„20. Šio straipsnio 1, 4, 5, 6, 9, 10, 11 ir 14 dalys netaikomos savivaldžiams automobiliams.“

4 Straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2017 m. liepos 1 d.
2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliotos institucijos iki šio įstatymo įsigaliojimo priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Teikia:

Seimo narys

Virginijus Sinkevičius

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
SAUGAUS EISMO AUTOMOBILIŲ KELIAIS ĮSTATYMO NR. VIII-2043
2, 10 ir 13 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 2 straipsnį nauja 4 dalimi:

„4. Savivaldis automobilis – save valdantis automobilis, kuris dalyvauja viešajame eisme be žmogaus įsikišimo.“

2. Pakeisti 2 straipsnio 73 dalį ir ją išdėstyti taip:

„73. Transporto priemonės vairavimas – transporto priemonėje ar ant jos esančio asmens arba savivaldžio automobilio veiksmai, kuriais valdoma transporto priemonė.“

3. Buvusias 2 straipsnio 4–87 dalis laikyti atitinkamai 5–88 dalimis.

2 straipsnis. 10 straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 10 straipsnio 1 dalį nauju 31 papunkčiu:

„31) nustato savivaldžių automobilių bandymų ir dalyvavimo viešajame eisme sąlygas ir tvarką.“

2. Papildyti 10 straipsnio 5 dalį nauju 9 papunkčiu:

„9) nustato savivaldžių automobilių registravimo, apskaitos ir laikinųjų valstybinio numerio ženklų, skirtų savivaldžių automobilių bandymams, išdavimo tvarką.“

3 straipsnis. 13 straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 13 straipsnį nauja 16 dalimi:

„16. Savivaldis automobilis turi būti valdomas taip, kad galėtų tinkamai ir saugiai važiuoti nekeldamas pavojaus kitiems eismo dalyviams, pasirinkdamas važiavimo greitį, įvertindamas važiavimo sąlygas, kelio būklę, transporto priemonės būklę ir krovinį, meteorologines sąlygas, taip pat eismo intensyvumą galėtų sustoti iki bet kurios kliūtis. Savivaldis automobilis privalo sulėtinti greitį ir prireikus saugiai sustoti, jeigu to reikia dėl atsiradusių aplinkybių.“

2. Papildyti 13 straipsnį nauja 17 dalimi:

„17. Savivaldžio automobilio savininkas arba valdytojas yra prilyginamas vairuotojui, kuris privalo užtikrinti saugų savivaldžio automobilio dalyvavimą viešajame eisme.“

3. Papildyti 13 straipsnį nauja 18 dalimi:

„18. Savivaldžio automobilio bandymus viešajame eisme gali atlikti asmuo, kuris bet kurio metu tiesiogiai ar nuotoliniu būdu gali perimti savivaldžio automobilio valdymą. Šis asmuo, bandymų metu, yra prilyginamas vairuotojui, vykdo įstatymuose ir kituose teisės aktuose nustatytas vairuotojo pareigas ir turi bandomos transporto priemonės kategorijai vairuoti galiojantį vairuotojo pažymėjimą.“

4. Papildyti 13 straipsnį nauja 19 dalimi:

„19. Savivaldžio automobilio įranga privalo sudaryti sąlygas policijos pareigūnui bet kuriuo metu patikrinti, ar savivaldis automobilis yra vairuojamas savivaldžiu režimu ar jį vairuoja asmuo.“

5. Papildyti 13 straipsnį nauja 20 dalimi:

„20. Šio straipsnio 1, 4, 5, 6, 9, 10, 11 ir 14 dalys netaikomos savivaldžiams automobiliams.“

4 Straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2017 m. liepos 1 d.

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliotos institucijos iki šio įstatymo įsigaliojimo priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Teikia:

Seimo narys

Virginijus Sinkevičius

GAUTA
2017-05-16 Nr. 1-5307

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, LT-01104 Vilnius,
tel. (8 5) 266 2984, faks. (8 5) 262 5940, el. p. rastine@tm.lt,
atsisk. sąskaita LT267044060000269484 AB SEB bankas, banko kodas 70440.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijai

2017-05-16 Nr. (1. 36.) LT-392
[2017-05-02 Nr. 2-1358

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SAUGAUS EISMO AUTOMOBILIŲ KELIAIS ĮSTATYMO NR. VIII-2043 2, 10 IR 13 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIP-391“ PROJEKTO

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, pagal kompetenciją išnagrinėjusi Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2, 10 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-391“ projektą (toliau – nutarimo projektas), teikia šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Atsižvelgiant į tai, kad nutarimo projekto 3.1 ir 3.3 papunkčiuose nurodyti aspektai neminimi Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2, 10 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-391 (toliau – įstatymo projektas) aiškinamajame rašte, siūlytina tai nurodyti nutarimo projekto 3 punkte. Taip pat šiame punkte turėtų būti nurodytas visas Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos pavadinimas ir Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos pavadinimas, o prieš žodį „įsigaliojimo“ įrašytinas žodis „projekto“.

2. Siūlytina nutarimo projekto antroje pastraipoje atsisakyti nuorodos į įstatymo projekto aiškinamąjį raštą.

3. Nutarimo projekte turėtų būti siūloma tikslinti įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamoje Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 (toliau – įstatymas) 2 straipsnio 73 dalyje išdėstytą sąvokos „transporto priemonės vairavimas“ apibrėžimą, atsižvelgiant į tai, kad savivaldžio automobilio vairavimas yra jį valdančio asmens (ne automobilio) veiksmas.

4. Įstatymo projekto 3 straipsnyje siūloma papildyti įstatymo 13 straipsnį, kuriame nustatytos bendrosios transporto priemonių vairuotojų pareigos, 16 dalimi, kurioje siekiama numatyti, kaip saugiai turi būti valdomas savivaldis automobilis, kuris turėtų galėti sustoti iki bet kurios kliūtis. Pastebėtina, kad laiku sustoti gali reikėti ne tik dėl kelyje atsiradusios kliūtis, bet ir automobilį stabdant transporto priemonės tikrinantiems pareigūnams. Atsižvelgiant į tai, siūlytina nutarimo projektą papildyti šiuo pastebėjimu. Taip pat nutarimo projekto 1 punktu siūlomoje įstatymo 13 straipsnio 16 dalies nuostatoje siūlytina po žodžio „pasirinkdamas“ įrašyti žodį „saugų“ ir tarp žodžių „galėtų“ ir „sustoti“ įrašyti žodį „saugiai“.

5. Siūlytina svarstyti, ar nereikėtų keisti įstatymo 23 straipsnio, reguliuojančio motorinių transporto priemonių kategorijas ir minimalų vairuotojų amžių, nustatant atskirą savivaldžio automobilio kategoriją, minimalų amžių, nuo kurio leidžiama įgyti teisę valdyti savivaldį automobilį. Jei tam pritartumėte, siūlytina šį pastebėjimą nurodyti nutarimo projekte.

6. Įstatymo projekto 3 straipsnio 2 dalyje siūloma papildyti įstatymo 13 straipsnį 17 dalimi, kurioje siekiama nustatyti, kas laikytina savivaldžio automobilio savininku arba

Atkurtai
Lietuvai

valdytoju. Pastebėtina, kad šio straipsnio kontekste, o taip pat apibūdžiant asmens, kuris valdo savivaldį automobilį, sąvoką, nėra svarbi tokio asmens nuosavybės teisės į šią transporto priemonę forma, todėl, manytina, kad įstatymo projekte turėtų būti vartojama *savivaldžio automobilio valdytojo* sąvoka, šį asmenį prilyginant vairuotojui. Taip pat, siekiant nuoseklumo, manytina, kad ši sąvoka turėtų būti apibrėžta ne įstatymo 13 straipsnyje, o įstatymo 2 straipsnyje, kuriame apibrėžiamos pagrindinės įstatymo sąvokos. Be to, pastebėtina, kad tai, jog asmuo, valdantis savivaldį automobilį prilyginamas vairuotojui, siūloma nustatyti ne tik įstatymo 13 straipsnio 17 dalyje, bet ir to paties straipsnio 18 dalyje. Manytina, kad tokia nuostata yra perteklinė ir nesukuria jokios pridėtinės teisinės vertės. Siūlytina šiais pastebėjimais papildyti nutarimo projektą.

7. Pastebėtina, kad įvedus savivaldžio automobilio valdytojo (įstatymo projekte – savininko arba valdytojo) sąvoką, ji turėtų būti vartojama visame įstatymo tekste. Įstatymo projekto 3 straipsnio 3 dalyje, kurioje siūloma papildyti įstatymo 13 straipsnį 18 dalimi, vartojama *asmens, kuris bet kuriuo metu tiesiogiai ar nuotoliniu būdu gali perimti savivaldžio automobilio valdymą*, sąvoka. Manytina, kad šioje dalyje turėtų būti nustatytas reikalavimas savivaldžio automobilio valdytojui, atliekančiam savivaldžio automobilio bandymus viešajame eisme, bet kuriuo metu tiesiogiai ar nuotoliniu būdu galėti perimti savivaldžio automobilio valdymą. Siūlytina nutarimo projektą papildyti šia pastaba.

8. Įstatymo projekto 3 straipsnio 5 dalyje, kurioje siūloma papildyti įstatymo 13 straipsnį 20 dalimi, siekiama nustatyti, kad 13 straipsnio 1, 4, 5, 6, 9, 10, 11 ir 14 dalys netaikomos *savivaldžiams automobiliams*. Pastebėtina, kad įstatymo 13 straipsnis reguliuoja bendrąsias transporto priemonių *vairuotojų pareigas* (įstatymo projekte siekiama savivaldžių automobilių savininkus arba valdytojus prilyginti vairuotojams), todėl šio straipsnio nuostatose įtvirtintos pareigos taikomos ne transporto priemonėms, o asmenims, jas vairuojantiems. Atsižvelgiant į tai, turėtų būti tikslinama siūloma 13 straipsnio 20 dalis, vietoj *savivaldžio automobilio* vartojant *savivaldžio automobilio valdytojo* sąvoką. Atsižvelgiant į tai, siūlytina nutarimo projektą papildyti šiuo pastebėjimu.

9. Atsižvelgiant į tai, kad įstatymo 13 straipsnis reguliuoja bendrąsias transporto priemonių *vairuotojų pareigas*, įstatymo projekto 3 straipsnio 4 dalyje siūloma įstatymo 13 straipsnio 19 dalies nuostata nėra šio straipsnio reguliavimo dalykas, nes šioje dalyje siekiama nustatyti reikalavimus savivaldžio automobilio įrangai. Svarstyta, ar savivaldžio automobilio techniniai reikalavimai neturėtų būti aptarti atskirame įstatymo straipsnyje. Šiuos aspektus siūlytina nurodyti nutarimo projekte.

10. Pastebėtina, kad įstatymo projekto 3 straipsnio 5 dalimi siūloma įstatymo 13 straipsnio 20 dalis prieštarauja siūlomoms to paties straipsnio 17 ir 18 dalių nuostatoms. Tiek šio straipsnio 17, tiek 18 dalyje siekiama nustatyti, kad asmuo, valdantis savivaldį automobilį, prilyginamas vairuotojui. Toks prilyginimas reiškia, kad šis asmuo turėtų įgyti ir visas su tuo susijusias pareigas, todėl 13 straipsnio 20 dalyje nurodytos išimtys prieštarautų minėtų straipsnio dalių siekiamoms įtvirtinti nuostatoms. Siūlytina įvertinti, kurias įstatymo 13 straipsnyje nurodytas bendrąsias transporto priemonių vairuotojų pareigas turėtų įgyti savivaldžio automobilio valdytojas ir atitinkamai papildyti nutarimo projektą.

11. Taip pat siūlytina svarstyti, ar, siekiant teisinio aiškumo, nebūtų tikslinga su savivaldžių automobilių eksploatavimu susijusius aspektus reglamentuoti atskirame įstatymo straipsnyje.

Teisingumo viceministras

Donatas Matuiza

Sonata Gendvilaitė, (8 5) 266 2950, el. p. sonata.gendvilaite@tm.lt

Dalia Petkevičienė, (8 5) 266 2850, el. p. dalia.petkeviciene@tm.lt

Originalas nebus siunčiamas

LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Šventaragio g. 2, LT-01510 Vilnius,
tel.: (8 5) 271 7154 / 271 7178, faks. (8 5) 271 8551, el. p. bendrasisd@vrm.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188601464

Lietuvos Respublikos susisiekimo
ministerijai

Nr.
Į 2017-05-02 Nr. 2-1358

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO

Išnagrinėję Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2, 10 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-391“ projektą (toliau – nutarimo projektas), teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Siūlome papildyti nutarimo projektą atkreipiant Seimo dėmesį į tai, kad neaiškus santykis tarp keičiamo Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo (toliau – keičiamas įstatymas) 2 straipsnio 4 dalyje apibrėžiamos sąvokos „savivaldis automobilis“ ir galiojančios redakcijos įstatymo 2 straipsnio 64 dalyje apibrėžtos sąvokos „transporto priemonė“. Pažymime, kad pagal galiojančios redakcijos įstatymo 2 straipsnio 2 dalį „automobilis“ – tai „motorinė transporto priemonė“, tačiau keičiamo įstatymo 2 straipsnio 73 dalyje, 13 straipsnio 16 dalyje ir 13 straipsnio 18 dalyje „savivaldis automobilis“ įvardijamas kaip „transporto priemonė“ (ši sąvoka skiriasi nuo sąvokos „motorinė transporto priemonė“). Siekdami teisinio reguliavimo aiškumo ir sistemiškumo, siūlome minėtu aspektu suderinti naujai siūlomą reguliavimą su galiojančiu reguliavimu.

2. Manome, kad savivaldžiai automobiliai turėtų būti registruojami Lietuvos Respublikos kelių transporto priemonių registre, nekuriant šiam tikslui atskiro registro, todėl keičiamo įstatymo 10 straipsnio 5 dalies 9 papunktyje nurodytą funkciją siūlome dėstyti ne kaip naują Vidaus reikalų ministerijos ar jos įgaliotų institucijų funkciją, bet kaip sudėtinę galiojančios redakcijos įstatymo 10 straipsnio 5 dalies 3 punkte nustatytos funkcijos dalį, šį punktą išdėstant taip:

„3) nustato motorinių transporto priemonių ir jų priekabų, **savivaldžių automobilių** registravimo ir apskaitos tvarką;“.

Atitinkamai siūlome tikslinti ir galiojančios redakcijos įstatymo 10 straipsnio 3 dalies 6 punktą, jį išdėstant taip:

„6) nustato laikinųjų valstybinio numerio ženklų, skirtų **savivaldžių automobilių bandymams** ir motorinėms transporto priemonėms, priekaboms ženklinti ne ilgiau kaip vieną parą, išdavimo ir jų naudojimo tvarką;“.

3. Manome, kad keičiamo įstatymo 13 straipsnio 18 dalies antrajame sakinyje vietoje žodžio „turi“ turėtų būti įrašyta „privalo turėti“ (t. y. savivaldės transporto priemonės bandymus atliekančiam asmeniui turi būti nustatyta aiški pareiga turėti atitinkamos kategorijos transporto priemonę suteikiantį vairuoti galiojantį vairuotojo pažymėjimą), nes pagal siūlomą reguliavimą, viena vertus, nustatoma, kad toks asmuo „prilyginamas vairuotojui ir vykdo įstatyme ir kituose teisės aktuose nustatytas vairuotojo pareigas“, tačiau, kita vertus, keičiamo įstatymo 13 straipsnio 20 dalyje, kurioje nustatytos išimtys dėl 13 straipsnio atskirų dalių netaikymo savivaldžiams automobiliams, nurodoma ir šio straipsnio 1 dalis, kurioje nustatyta, jog draudžiama vairuoti transporto priemonę **neturint tam teisės**.

4. Siūlome įvertinti Policijos departamento prie Vidaus reikalų ministerijos 2017 m. gegužės 11 d. raštu Nr. 5-S-4256 pateiktas pastabas ir pasiūlymus dėl nutarimo projekto.

Vidaus reikalų viceministras

Česlovas Mulma

LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJA

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijai

2017-05-08 Nr. (1.16-0203)-6K-1405177
I 2017-05-02 Nr. 2-1358 SK-1709269

DĖL VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO

100 Atkurtai
Lietuvai

Finansų ministerija, susipažinusi su Susisiekimo ministerijos (2017 m. gegužės 2 d. raštas Nr. 2-1358) teikiamu Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2, 10 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-391“ projektu, informuoja, kad pastabų ir pasiūlymų neturi.

Finansų viceministras

Darius Sadeckas

R. Andrašiusienė, 2390050

SMūclsaugaus eismo

Biudžetinė įstaiga
Lukiškių g. 2, LT-01512 Vilnius

Tel. (8 5) 239 0000
Faks. (8 5) 279 1481

El. paštas finmin@finmin.lt
<http://www.finmin.lt>

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių
asmenų registre, kodas 288601650

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŪKIO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 38, LT-01104 Vilnius, tel.: 8 706 64 845, 8 706 64 868,
faks. 8 706 64 762, el. p. kanc@ukmin.lt, <http://ukmin.lrv.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188621919

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijai

2017-05- Nr. (26.19-81)3-
Į 2017-05-02 Nr. 2-1358

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS
RESPUBLIKOS SAUGAUS EISMO AUTOMOBILIŲ KELIAIS ĮSTATYMO NR. VII-2043
2, 10 IR 13 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIP-391“
PROJEKTO**

Lietuvos Respublikos ūkio ministerija, pagal kompetenciją išnagrinėjusi Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos 2017 m. gegužės 2 d. raštu Nr. 2-1358 pateiktą derinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VII-2043 2, 10 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-391“ projektą, informuoja, kad pastabų pateiktam projektui neturi.

Ūkio viceministras

Akvilė Tuzikaitė, tel. 8 706 64 821, el. p. [Akville.Tuzikaite@ukmin.lt](mailto:Akvile.Tuzikaite@ukmin.lt)

Atkurtai
Lietuvai

**POLICIJOS DEPARTAMENTAS
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJOS**

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos
Viešojo saugumo ir migracijos politikos departamentui

2017-05-
I 2017-05-03
I 2017-05-02

Nr. 5-S-
Nr. 12D-244
Nr. 2-1358

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijai

DĖL ĮSTATYMO PROJEKTO DERINIMO

Policijos departamente prie Vidaus reikalų ministerijos susipažinome su Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2, 10 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-391“ ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 10 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-369“ projektais.

Pastabų ir pasiūlymų dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 10 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-369“ neturime.

Dėl Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2, 10 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-391 (toliau – Įstatymo projektas) teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Įstatymo projekto aiškinamajame rašte nurodoma, kad šiuo metu nacionaliniuose teisės aktuose nėra apibrėžta savivaldžio automobilio sąvoka, neįvardinta atsakomybė už savivaldžio automobilio padarytus kelių eismo pažeidimus ar žalą, nenustatytos sąlygos, kuriomis savivaldis automobilis gali dalyvauti viešajame eisme, neregamentuotos savivaldžių automobilių bandymų viešajame eisme sąlygos. Atsižvelgdami į tai, kad savivaldžiai automobiliai iki šiol nedalyvauja viešajame eisme Lietuvoje, siūlome aiškinamajame rašte plačiau aprašyti tokio automobilio valdymo ypatumus (ar jame privalės būti žmogus, ar automobilis gebės reaguoti į įvairias aplinkybes (pvz., praleisti su švyturėliais ir specialiaisiais garso signalais važiuojančias transporto priemonės, paklusti reguliuotojų signalams, ar turės galimybę tikrinantys pareigūnai ypatingais atvejais išjungti automobilio valdymą ir pan.), kontrolės, teisinės atsakomybės klausimai.

2. Įstatymo projekte siūloma papildyti Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo (toliau – SEAKĮ) 2 str. 73 d. esančią sąvoką „Transporto priemonės vairavimas“ ir nustatyti, kad ji apima ir savivaldžio automobilio veiksmus, kuriais valdoma transporto priemonė. Abejotina, kad savivaldis automobilis gali būti valdomas savo veiksmais, todėl siūlome, analogiškai kaip Įstatymo projekte numatytoje SEAKĮ 13 str. 19 d., nustatyti, kad automobilis valdomas jo įrangos veiksmais. Siūlome SEAKĮ 2 str. 73 d. išdėstyti taip:

„73. **Transporto priemonės vairavimas** – transporto priemonėje ar ant jos esančio asmens arba **savivaldžio automobilio įrangos** veiksmas, kuriais valdoma transporto priemonė.“

3. Atsižvelgdami į Įstatymo projektu siūlomus SEAKĮ 13 str. papildymus 17 ir 18 dalimis, siūlome papildyti įstatymo 2 str. 82 d. esančią sąvoką „Vairuotojas“ ir ją išdėstyti taip:

„82. **Vairuotojas** – asmuo, vairuojantis transporto priemonę. Vairuotojams prilyginami asmenys, dalyvaujantys eisme pagal šiame įstatyme nustatytus papildomus reikalavimus (vadeliotojai, raiteliai, asmenys, varantys keliu gyvulius ar paukščius, **savivaldžio automobilio**

savininkai arba valdytojai, savivaldžio automobilio bandymus viešajame eisme atliekantis asmenys), taip pat asmenys, kurie moko vairuoti.“

4. Įstatymo projekto SEAKĮ 13 str. 16 d. siūlome suderinti su Įstatymo projektu keičiama SEAKĮ 2 str. 4 d. (SEAKĮ 2 str. 4 d. nustatoma, kad savivaldis automobilis valdo save, o pagal SEAKĮ 13 str. 16 d. jis kažkieno yra valdomas). Siūlome SEAKĮ 13 str. 16 d. išdėstyti taip:

„16. Savivaldis automobilis ~~turi būti valdomas taip, kad galėtų~~ **privalo** tinkamai ir saugiai važiuoti nekeldamas pavojaus kitiems eismo dalyviams, kitų asmenų ar jų turto saugumui ir aplinkai, pasirinktamas važiavimo greitį, įvertintamas važiavimo sąlygas, kelio būklę, transporto priemonės būklę ir krovinį, meteorologines sąlygas, taip pat eismo intensyvumą, kad galėtų sustoti iki bet kurios kliūties. Savivaldis automobilis privalo sulėtinti greitį ir prirėkus saugiai sustoti, jeigu to reikia dėl atsiradusių aplinkybių.“

5. SEAKĮ 13 str. 19 d. siūlome papildyti nuostata, pagal kurią savivaldžio automobilio įranga privalėtų sudaryti sąlygas tikrinančiam pareigūnui, siekiant sustabdyti savivaldį automobilį, bet kuriuo metu išjungti tokio automobilio valdymą.

„19. Savivaldžio automobilio įranga privalo sudaryti sąlygas tikrinančiam pareigūnui bet kuriuo metu patikrinti, ar savivaldis automobilis yra vairuojamas savivaldžiu režimu, ar jį vairuoja asmuo, **taip pat, siekiant sustabdyti savivaldį automobilį, bet kuriuo metu išjungti tokio automobilio valdymą.**“

Policijos generalinio komisaro pavaduotojas

Rimantas Bobinas

Rytis Vosylius, tel. (8 700) 59 404, el. p. rytis.vosylius@policija.lt

Irena Biriukovienė, tel. (8 700) 59 425, el. p. irena.biriukoviene@policija.lt

**LIETUVOS AUTOMOBILIŲ KELIŲ DIREKCIJA
PRIE SUSISIEKIMO MINISTERIJOS**

Susisiekimo ministerijai

Nr. _____
I 2017-04-26 Nr. _____

**DĖL VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL SAUGAUS EISMO AUTOMOBILIŲ KELIAIS
ĮSTATYMO NR. VIII-2043 2, 10 IR 13 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO
PROJEKTO NR. XIIIIP-391“ PROJEKTO**

Lietuvos automobilių kelių direkcija prie Susisiekimo ministerijos išnagrinėjo Susisiekimo ministerijos parengtą Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2, 10 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-391“ projektą ir pastabų ir pasiūlymų neturi.

Direktorius

Egidijus Skrodenis

G. Asadauskas, tel. (8 5) 232 9721, el. p. gintaras.asadauskas@lakd.lt

Biudžetinė įstaiga
J. Basanavičiaus g. 36
LT-03109 Vilnius

Tel. (8 5) 232 9600
Trumpasis tel. 1871
El. p. lakd@lakd.lt

Duomenys kaupiami ir saugomi
Juridinių asmenų registre
Kodas 188710638

 100 Atkurtai
Lietuvai

VALSTYBINĖ DUOMENŲ APSAUGOS INSPEKCIJA

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijai

2017-05- Nr. 2R- (3.2.E)

Į 2017-05-02 Nr. 2-1358

2017-05-02 Nr. 2-1360

**DĖL VYRIAUSYBĖS IŠVADOS DĖL SAUGAUS EISMO AUTOMOBILIŲ KELIAIS
ĮSTATYMO NR. VIII-2043 2, 10 IR 13 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO
PROJEKTO NR. XIIP-391 PROJEKTO**

Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija (toliau – Inspekcija) išnagrinėjo Jūsų pateiktą Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2, 10 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-391“ projektą (toliau – Projektas). Inspekcija pagal kompetenciją Projektui pastabų ir pasiūlymų neturi.

Direktorius pavaduotoja,
atliekanti direktoriaus funkcijas

Dijana Šinkūnienė

K. Žavoronok, tel. (8 5) 219 7274

Biudžetinė įstaiga
A. Juozapavičiaus g. 6
09310 Vilnius

Tel. (8 5) 279 1445
Faks. (8 5) 261 9494
El. p. ada@ada.lt

Duomenys kaupiami ir saugomi
Juridinių asmenų registre
Kodas 188607912

100 Atkurtai
Lietuvai

**EUROPOS TEISĖS DEPARTAMENTAS
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJOS**

Biudžetinė įstaiga, Vilniaus g. 23-7A, LT-01402 Vilnius, tel. 8 706 63 687, faks. 8 706 63 679,
el. p. etd@etd.lt. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188600362

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijai

2017-05- Nr.
I 2017-05-02 Nr. 2-1358

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS
RESPUBLIKOS SAUGAUS EISMO AUTOMOBILIŲ KELIAIS ĮSTATYMO NR. VII-2043
2, 10 IR 13 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIP-391“
PROJEKTO ATITIKTIES EUROPOS SĄJUNGOS TEISEI**

Įvertinę Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos 2017 m. gegužės 2 d. raštu Nr. 2-1358 pateiktą derinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VII-2043 2, 10 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-391“ projektą, informuojame, kad pastabų ir pasiūlymų dėl šio projekto turinio atitikties Europos Sąjungos teisei neturime.

Generalinio direktoriaus pavaduotojas

Karolis Dieninis

Karolina Mickutė, tel. 8 706 63 686, el. p. karolina.mickute@etd.lt

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
TEISĖS DEPARTAMENTO**

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS
RESPUBLIKOS SAUGAUS EISMO AUTOMOBILIŲ KELIAIS ĮSTATYMO NR. VIII-2043 2,
10, IR 13 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIII-391“ PROJEKTO
(toliau - Nutarimo projektas)
(TAP-17-666; TAIS NR. 17-5597(2))**

2017-06-02 Nr. NV-1386

Vilnius

Įvertinę Nutarimo projekto atitiktį įstatymams, Vyriausybės nutarimams ir teisės technikos reikalavimams, teikiame pastabas ir pasiūlymus:

1. Remiantis Nutarimo projekto 4 punktu ir Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymų dėl Vyriausybės teisėkūros tobulinimo 2017 m. 4.7. punktu (teisės aktuose sąvokos negali būti apibrėžiamos *idem per idem*), Nutarimo projekte turėtų būti siūloma keisti Įstatymo projektu įvedamą savivaldžio automobilio sąvokos sampratą, nurodant, kad savivaldis automobilis – tai save valdanti *motorinė transporto priemonė*.
2. Atsižvelgiant į Nutarimo projekto 3 ir 4 punkte nurodytas naujo turinio Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 (toliau – Įstatymas) 2, 10 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-391 (toliau – Įstatymo projektas) nuostatas dėl Įstatymo 13 straipsnio 17 dalies (savivaldžio automobilio valdytojas prilyginamas motorinės transporto priemonės vairuotojui tuomet, kai perima savivaldžio automobilio valdymą) ir dėl Įstatymo 13 straipsnio 18 dalies (savivaldžio automobilio bandymus gali atlikti asmuo, kuris bet kuriuo metu gali tiesiogiai ar nuotoliniu būdu perimti savivaldžio automobilio valdymą), siūlytina keisti Įstatymo 13 straipsnio 19 dalį, ją formuluojant taip: „<...> patikrinti, ar savivaldis automobilis yra vairuojamas savivaldžiu režimu, ar jį tiesiogiai ar nuotoliniu būdu valdo kitas asmuo“. Atitinkamai pildytina ir savivaldžio automobilio sąvoka, nurodant, kad tai ne tik save valdanti motorinė transporto priemonė, bet ir tokia, kurią gali tiesiogiai ar nuotoliniu būdu valdyti asmuo. Šiomis nuostatomis siūlome papildyti Nutarimo projektą. Kartu turėtų būti įvertintas savivaldžio automobilio valdymo sąvokos įvedimo Įstatymo 2 straipsnyje klausimas.
3. Nutarimo projekto 4 punkto 6 eilutėje vietoje „Įstatymo 13 straipsnio 18 dalies“ rašyti „Įstatymo projektu keičiamo 13 straipsnio 18 dalies“.
4. Tikslintina Nutarimo projekto 7 punkto 3 pastraipoje esanti nuoroda į Įstatymo 10 straipsnio 3 dalies 6 punktą, nurodant to paties įstatymo straipsnio 5 dalies 6 punktą.
5. Atsižvelgiant į Nutarimo projekto 4 punktą, Nutarimo projekto 7 punkte siūlomais Įstatymo 10 straipsnio 5 dalies 3 punkto pakeitimais nereikėtų atskirai išskirti

savivaldžių automobilių, kaip patenkančių į motorinių transporto priemonių sąvokos apibrėžimą. Atsižvelgiant į tai, siūlytina atitinkamai tikslinti Nutarimo projekto 7 p. pirmą pastraipą, o antroje pastraipoje nurodyto keitimo - atsisakyti. Vadovaujantis aukščiau aprašytu, tikslintini ir tame pačiame Nutarimo projekto punkte siūlomi Įstatymo 10 straipsnio 5 dalies 6 punkto pakeitimai: „<...> ženklų, skirtų savivaldžių automobilių bandymams ir kitoms motorinėms transporto priemonėms<...>“.

2-ojo teisinės ekspertizės skyriaus vedėja

Ieva Peciukonienė

Domas Galkauskas, tel. 870663949, el. p. domas.galkauskas@lrv.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SAUGAUS EISMO AUTOMOBILIŲ KELIAIS ĮSTATYMO NR. VIII-2043 2, 10 IR 13 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIII-391“ PROJEKTO DERINIMO PAŽYMA

Institucija, pateikusi pastabas ir pasiūlymus	Pastabos ir pasiūlymai	Žyma apie pritarimą pastaboms ir pasiūlymams
<p>Policijos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos 2017 m. gegužės 11 d. išvada Nr. 5-S-4256</p>	<p>1. Įstatymo projekto aiškinamajame rašte nurodoma, kad šiuo metu nacionaliniuose teisės aktuose nėra apibrėžta savivaldžio automobilio sąvoka, neįvardinta atsakomybė už savivaldžio automobilio padarytus kelių eismo pažeidimus ar žalą, nenustatytos sąlygos, kuriomis savivaldis automobilis gali dalyvauti viešajame eisme, nereglamentuotos savivaldžių automobilių bandymų viešajame eisme sąlygos. Atsižvelgdami į tai, kad savivaldžiai automobiliai iki šiol nedalyvauja viešajame eisme Lietuvoje, siūlome aiškinamajame rašte plačiau aprašyti tokio automobilio valdymo ypatumus (ar jame privalės būti žmogus, ar automobilis gebės reaguoti į įvairias aplinkybes (pvz., praleisti su švyturėliais ir specialiaisiais garso signalais važiuojančias transporto priemones, paklusti reguliuotojų signalams, ar turės galimybę tikrinantys pareigūnai ypatingais atvejais išjungti automobilio valdymą ir pan.), kontrolės, teisinės atsakomybės klausimai.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Pasiūlymas aiškinamajame rašte plačiau aprašyti savivaldžio automobilio valdymo ypatumus (ar jame privalės būti žmogus, ar automobilis gebės reaguoti į įvairias aplinkybes, pvz., praleisti su švyturėliais ir specialiaisiais garso signalais važiuojančias transporto priemones, paklusti reguliuotojų signalams, ar turės galimybę tikrinantys pareigūnai ypatingais atvejais išjungti automobilio valdymą ir pan.), kontrolės, teisinės atsakomybės klausimus nesukurtų pridėtinės vertės, kadangi nenustatytų jokio teisinio reguliavimo. Pažymėtina, kad savivaldžio automobilio valdymo ypatumai priklausys nuo savivaldžio automobilio gamintojo, tai yra ar savivaldis automobilis bus visiškai autonominis ir nereikalaus žmogaus įsikišimo į valdymą, ar vis dėlto savivaldžių automobilių bandymų metu savivaldžio automobilio savininkas (valdytojas) arba savivaldžio automobilio bandymus viešajame eisme atliekantis asmuo privalės sėdėti vairuotojo vietoje ir, esant pavojingai situacijai, turės perimti transporto priemonės valdymą ir išvengti pavojingos situacijos ar eismo įvykio (arba valdymas turėtų būti užtikrintas nuotoliniu būdu).</p> <p>Atkreiptinas dėmesys į tai, kad šiuo metu pasaulyje vyksta savivaldžių automobilių bandymai, taigi vienas iš Įstatymo projekto siekių yra sudaryti sąlygas savivaldžių automobilių gamintojams atlikti šiuos bandymus (toku būdu pritraukiant investicijas), o kaip šie bandymai bus atliekami priklausys nuo savivaldžių automobilių gamintojų ir Įstatymo projekto įgyvendinamųjų teisės aktų.</p> <p>Be to, savivaldžiams automobiliams taikomi reikalavimai ir pareigos dalyvauti viešajame eisme, taip pat teisinės atsakomybės klausimai bus analogiški kaip ir kitiems eismo dalyviams, išskyrus tam tikras išimtis, numatytas Įstatymo</p>

		<p>projekte. Todėl savivaldis automobilis privalės gebėti reaguoti į įvairias aplinkybes, praleisti su švyturėliais ir specialiaisiais garso signalais važiuojančias transporto priemones, paklusti reguliuotojų signalams ir tikrinančių pareigūnų nurodymams. Dėl šių priežasčių numatyti galimybę tikrinančiam pareigūnui išjungti automobilio valdymą būtų netikslinga.</p>
	<p>3. Atsižvelgdami į Įstatymo projektu siūlomus SEAKĮ 13 str. papildymus 17 ir 18 dalimis, siūlome papildyti įstatymo 2 str. 82 d. esančią sąvoką „Vairuotojas“ ir ją išdėstyti taip:</p> <p>„82. Vairuotojas – asmuo, vairuojantis transporto priemonę. Vairuotojams prilyginami asmenys, dalyvaujantys eisme pagal šiame įstatyme nustatytus papildomus reikalavimus (vadeliotojai, raiteliai, asmenys, varantys keliu gyvulius ar paukščius, savivaldžio automobilio savininkai arba valdytojai, savivaldžio automobilio bandymus viešajame eisme atliekantis asmenys), taip pat asmenys, kurie moko vairuoti.“</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Pažymėtina, kad savivaldžio automobilio savininkas arba valdytojas neturėtų būti laikomi vairuotojais, kadangi Įstatymo projekte siūlomoje įtvirtinti sąvokoje „savivaldis automobilis“ numatyta, kad savivaldis automobilis – save valdantis automobilis, kuris dalyvauja viešajame eisme be asmens įsikišimo. Atsižvelgiant į tai, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2, 10 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-391“ projekte (toliau – Nutarimo projektas) bus pasiūlyta patikslinti Įstatymo projekto 3 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:</p> <p>„2. Papildyti 13 straipsnį 17 dalimi:</p> <p>17. Savivaldžio automobilio savininkas arba valdytojas yra prilyginamas vairuotojui, kuris privalo užtikrinti saugų savivaldžio automobilio dalyvavimą viešajame eisme. Savivaldžio automobilio valdytojas prilyginamas motorinės transporto priemonės vairuotojui tuomet, kai perima savivaldžio automobilio valdymą.“</p> <p>Vairuotojais laikytini savivaldžio automobilio bandymus viešajame eisme atliekantys asmenys, tačiau netikslinga pildyti termino „vairuotojas“ apibrėžtį, kadangi savivaldžio automobilio bandymus viešajame eisme atliekantis asmuo prirėkęs (esant pavojingai situacijai) turės perimti transporto priemonės valdymą ir išvengti pavojingos situacijos ar eismo įvykio. Tuo momentu, kai nurodytas bandytojas perims transporto priemonės valdymą, tai yra pradės vairuoti transporto priemonę, šis bandytojas jau bus laikytinas vairuotoju.</p>
	<p>5. SEAKĮ 13 str. 19 d. siūlome papildyti nuostata, pagal kurią savivaldžio automobilio įrangą privalėtų sudaryti sąlygas tikrinančiam pareigūnui, siekiant</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Savivaldžiams automobiliams taikomi reikalavimai ir pareigos dalyvauti viešajame eisme, taip pat teisinės atsakomybės klausimai bus analogiškai kaip ir kitiems eismo dalyviams, išskyrus tam tikras išimtis, numatytas Įstatymo</p>

	<p>sustabdyti savivaldį automobilį, bet kuriuo metu išjungti tokio automobilio valdymą.</p> <p>„19. Savivaldžio automobilio įranga privalo sudaryti sąlygas tikrinančiam pareigūnui bet kuriuo metu patikrinti, ar savivaldis automobilis yra vairuojamas savivaldžiu režimu, ar jį vairuoja asmuo, taip pat, siekiant sustabdyti savivaldį automobilį, bet kuriuo metu išjungti tokio automobilio valdymą.“</p>	<p>projekte. Todėl savivaldis automobilis privalės gebėti reaguoti į įvairias aplinkybes, praleisti su švyturėliais ir specialiaisiais garso signalais važiuojančias transporto priemones, paklusti reguliuotojų signalams ir tikrinančių pareigūnų nurodymams. Dėl šių priežasčių numatyti galimybę tikrinančiam pareigūnui išjungti automobilio valdymą būtų netikslinga.</p>
<p>Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos 2017 m. gegužės 16 d. išvada Nr. (1.36.)2T-382</p>	<p>3. Nutarimo projekte turėtų būti siūloma tikslinti įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamoje Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 (toliau – įstatymas) 2 straipsnio 73 dalyje išdėstytą sąvokos „transporto priemonės vairavimas“ apibrėžimą, atsižvelgiant į tai, kad savivaldžio automobilio vairavimas yra jį valdančio asmens (ne automobilio) veiksmai.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Atsižvelgiant į Įstatymo projekto tikslą ir Policijos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos 2017 m. gegužės 11 d. išvados Nr. 5-S-4256 2-rą pasiūlymą, Nutarimo projekte pasiūlyta tobulinti Įstatymo projekto 1 straipsnio 2 dalimi keičiamą Įstatymo 2 straipsnio 73 dalį ir ją išdėstyti taip:</p> <p>„73. Transporto priemonės vairavimas – transporto priemonėje ar ant jos esančio asmens arba savivaldžio automobilio įrangos veiksmai, kuriais valdoma transporto priemonė.“</p>
	<p>5. Siūlytina svarstyti, ar nereikėtų keisti įstatymo 23 straipsnio, reguliuojančio motorinių transporto priemonių kategorijas ir minimalų vairuotojų amžių, nustatant atskirą savivaldžio automobilio kategoriją, minimalų amžių, nuo kurio leidžiama įgyti teisę valdyti savivaldį automobilį. Jei tam pritartumėte, siūlytina šį pastebėjimą nurodyti nutarimo projekte.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Savivaldžiams automobiliams nereikia nustatyti atskiros transporto priemonės vairavimo kategorijos ir minimalaus amžiaus, nuo kurio leidžiama įgyti teisę valdyti savivaldį automobilį.</p>
	<p>6. Įstatymo projekto 3 straipsnio 2 dalyje siūloma papildyti įstatymo 13 straipsnį 17 dalimi, kurioje siekiama nustatyti, kas laikytina savivaldžio automobilio savininku arba valdytoju. Pastebėtina, kad šio straipsnio kontekste, o taip pat apibūdžiant asmens, kuris valdo savivaldį automobilį, sąvoką, nėra svarbi tokio asmens nuosavybės teisės į šią</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Pažymėtina, kad savivaldžio automobilio savininkas arba valdytojas neturėtų būti laikomi vairuotojais, kadangi Įstatymo projekte siūlomoje įtvirtinti sąvokoje „savivaldis automobilis“ numatyta, kad savivaldis automobilis – save valdantis automobilis, kuris dalyvauja viešajame eisme be asmens įsikišimo. Atsižvelgiant į tai, Nutarimo projekte bus pasiūlyta patikslinti Įstatymo projekto 3 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:</p>

	<p>transporto priemonę forma, todėl, manytina, kad įstatymo projekte turėtų būti vartojama <i>savivaldžio automobilio valdytojo</i> sąvoka, šį asmenį prilyginant vairuotojui. Taip pat, siekiant nuoseklumo, manytina, kad ši sąvoka turėtų būti apibrėžta ne įstatymo 13 straipsnyje, o įstatymo 2 straipsnyje, kuriame apibrėžiamos pagrindinės įstatymo sąvokos. Be to, pastebėtina, kad tai, jog asmuo, valdantis savivaldį automobilį prilyginamas vairuotojui, siūloma nustatyti ne tik įstatymo 13 straipsnio 17 dalyje, bet ir to paties straipsnio 18 dalyje. Manytina, kad tokia nuostata yra perteklinė ir nesukuria jokios pridėtinės teisinės vertės. Siūlytina šiais pastebėjimais papildyti nutarimo projektą.</p>	<p>„2. Papildyti 13 straipsnį 17 dalimi: 17. Savivaldžio automobilio savininkas arba valdytojas yra prilyginamas vairuotojui, kuris privalo užtikrinti saugų savivaldžio automobilio dalyvavimą viešajame eisme. Savivaldžio automobilio valdytojas prilyginamas motorinės transporto priemonės vairuotojui tuomet, kai perima savivaldžio automobilio valdymą.“ Vairuotojais laikytini savivaldžio automobilio bandymus viešajame eisme atliekantys asmenys, tačiau netikslinga pildyti termino „vairuotojas“ apibrėžtį, kadangi savivaldžio automobilio bandymus viešajame eisme atliekantis asmuo prireikus (esant pavojingai situacijai) turės perimti transporto priemonės valdymą ir išvengti pavojingos situacijos ar eismo įvykio. Tuo momentu, kad nurodytas bandytojas perims transporto priemonės valdymą, tai yra pradės vairuoti transporto priemonę, šis bandytojas jau bus laikytinas vairuotoju. Taip pat atkreiptinas dėmesys į tai, kad pakoreguota Įstatymo 13 straipsnio 17 dalis laikytina ne sąvoka, o savivaldžio automobilio valdytojui nustatytu įpareigojimu užtikrinti saugų savivaldžio automobilio dalyvavimą viešajame eisme, todėl šią dalį perkelti į 2 straipsnį netikslinga. Manytina, kad Įstatymo projekto 3 straipsnio 3 dalimi siūloma keisti Įstatymo 13 straipsnio 18 dalis reikalinga, siekiant aprašyti savivaldžio automobilio bandymų viešajame eisme sąlygas.</p>
	<p>7. Pastebėtina, kad įvedus savivaldžio automobilio valdytojo (įstatymo projekte – savininko arba valdytojo) sąvoką, ji turėtų būti vartojama visame įstatymo tekste. Įstatymo projekto 3 straipsnio 3 dalyje, kurioje siūloma papildyti įstatymo 13 straipsnį 18 dalimi, vartojama <i>asmens, kuris bet kuriuo metu tiesiogiai ar nuotoliniu būdu gali perimti savivaldžio automobilio valdymą</i>, sąvoka. Manytina, kad šioje dalyje turėtų būti nustatytas reikalavimas savivaldžio automobilio valdytojui, atliekančiam savivaldžio automobilio bandymus viešajame eisme, bet kuriuo metu tiesiogiai ar nuotoliniu būdu galėti perimti savivaldžio</p>	<p>Neatsižvelgta. Pagal Įstatymo 2 straipsnio 74 dalį „Transporto priemonės valdytojas – asmuo, nuosavybės, patikėjimo, nuomos, panaudos ar kitokiu teisėtu pagrindu valdantis ir naudojantis transporto priemonę“. Taigi transporto priemonės valdytojas nebūtinai yra ir vairuotojas. Juo labiau kad transporto priemonės valdytojas gali neturėti teisės vairuoti motorinę transporto priemonę. Pagal Įstatymo 2 straipsnio 82 dalį „Vairuotojas – asmuo, vairuojantis transporto priemonę. Vairuotojams prilyginami asmenys, dalyvaujantys eisme pagal šiame įstatyme nustatytus papildomus reikalavimus (vadeliotojai, raiteliai, asmenys, varantys keliu gyvulius ar paukščius), taip pat asmenys, kurie moko vairuoti“. Todėl Nutarimo projektą netikslinga papildyti nurodytu pastebėjimu.</p>

	automobilio valdymą. Siūlytina nutarimo projektą papildyti šia pastaba.	
	<p>8. Įstatymo projekto 3 straipsnio 5 dalyje, kurioje siūloma papildyti įstatymo 13 straipsnį 20 dalimi, siekiama nustatyti, kad 13 straipsnio 1, 4, 5, 6, 9, 10, 11 ir 14 dalys netaikomos <i>savivaldžiams automobiliams</i>. Pastebėtina, kad įstatymo 13 straipsnis reguliuoja bendrąsias transporto priemonių <i>vairuotojų pareigas</i> (įstatymo projekte siekiama savivaldžių automobilių savininkus arba valdytojus prilyginti vairuotojams), todėl šio straipsnio nuostatose įtvirtintos pareigos taikomos ne transporto priemonėms, o asmenims, jas vairuojantiems. Atsižvelgiant į tai, turėtų būti tikslinama siūloma 13 straipsnio 20 dalis, vietoj <i>savivaldžio automobilio</i> vartojant <i>savivaldžio automobilio valdytojo</i> sąvoką. Atsižvelgiant į tai, siūlytina nutarimo projektą papildyti šiuo pastebėjimu.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies. Atsižvelgiant į nurodytą pastebėjimą Nutarimo projektas papildytas nauju 6 punktu: „6. Įstatymo projekto 3 straipsnio 5 dalyje, kurioje siūloma papildyti Įstatymo 13 straipsnį 20 dalimi, siekiama nustatyti, kad 13 straipsnio 1, 4, 5, 6, 9, 10, 11 ir 14 dalių nuostatos netaikomos savivaldžiams automobiliams. Pastebėtina, kad Įstatymo 13 straipsnis reguliuoja bendrąsias transporto priemonių vairuotojų pareigas, todėl šio straipsnio nuostatose įtvirtintos pareigos taikomos ne transporto priemonėms, o jas vairuojantiems asmenims. Atsižvelgiant į tai, siūlytina atsisakyti perteklinės Įstatymo projekto 3 straipsnio 5 dalies, kurioje siūloma papildyti Įstatymo 13 straipsnį 20 dalimi.“</p>
	11. Taip pat siūlytina svarstyti, ar, siekiant teisinio aiškumo, nebūtų tikslinga su savivaldžių automobilių eksploatavimu susijusius aspektus reglamentuoti atskirame įstatymo straipsnyje.	<p>Neatsižvelgta. Atsižvelgiant į Įstatymo projektu siūlomą struktūrą, taip pat įvertinant tai, kad siūlomų pakeitimų nėra daug, būtų netikslinga siūlyti keisti Įstatymo projekto nuostatas ir numatyti su savivaldžių automobilių eksploatavimu susijusius aspektus reglamentuoti atskirame įstatymo straipsnyje.</p>

prė 15 kl. (LKV posėdis)

SUREDAGUOTA

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SAUGAUS EISMO AUTOMOBILIŲ KELIAIS ĮSTATYMO NR. VIII-2043 2, 10 IR 13 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIP-391

Nr.
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 138 straipsnio 3 dalimi ir atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2017 m. balandžio 5 d. sprendimo Nr. SV-S-189 „Dėl įstatymų projektų išvadų“ 7 punktą, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

Iš esmės pritarti Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2, 10 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIIP-391 (toliau – Įstatymo projektas), kurio tikslas – atsižvelgiant į šiuo metu tobulėjančias automobilių valdymo technologijas, apibrėžti sąvoką „savivaldis automobilis“, išplėsti sąvoką „transporto priemonės vairavimas“, nustatyti pagrindinius savivaldžio automobilio dalyvavimo viešajame eisme principus ir paskirti institucijas, atsakingas už savivaldžių automobilių bandymus keliuose. Siūlyti Lietuvos Respublikos Seimui tobulinti Įstatymo projektą atsižvelgiant į toliau pateiktus pasiūlymus.

1. Įstatymo projekte siūloma papildyti Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo (toliau – Įstatymas) 2 straipsnio 73 dalyje įtvirtintą sąvoką „transporto priemonės vairavimas“ ir nustatyti, kad ši sąvoka apima ir savivaldžio automobilio valdymo veiksmus. Abejojama, kad savivaldis automobilis gali būti valdomas savo paties veiksmais, todėl tikslinga nustatyti, kad savivaldis automobilis valdomas savo įrangos veiksmais, kaip tai numatyta Įstatymo projekte keičiamo Įstatymo 13 straipsnio 19 dalyje. Atsižvelgiant į tai, siūlytina tobulinti Įstatymo projekto 1 straipsnio 2 dalimi keičiamo Įstatymo 2 straipsnio 73 dalį ir ją išdėstyti taip:

„73. **Transporto priemonės vairavimas** – transporto priemonėje ar ant jos esančio asmens arba savivaldžio automobilio įrangos veiksmas, kuriais valdoma transporto priemonė.“

2. Įstatymo projekto 1 straipsnio 1 dalyje papildant Įstatymo 2 straipsnį nauja 4 dalimi nustatoma, kad savivaldis automobilis valdo save, o pagal Įstatymo projekto 3 straipsnio 1 dalį, kuria papildomas Įstatymas 13 straipsnio nauja 16 dalimi, savivaldis automobilis valdomas kažkieno, todėl šias nuostatas reikėtų suderinti. Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad savivaldis automobilis privalo tinkamai ir saugiai važiuoti nekeldamas pavojaus ne tik kitiems

eismo dalyviams, bet ir kitų asmenų ar jų turto saugumui ir aplinkai. Atsižvelgiant į tai, siūlytina tobulinti Įstatymo projekto 3 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Papildyti 13 straipsnį 16 dalimi:

„16. Savivaldis automobilis privalo tinkamai ir saugiai važiuoti nekeldamas pavojaus kitiems eismo dalyviams, kitų asmenų ar jų turto saugumui ir aplinkai, pasirinkti saugų važiavimo greitį, įvertinti važiavimo sąlygas, kelio būklę, motorinės transporto priemonės būklę ir krovinį, meteorologines sąlygas, taip pat eismo intensyvumą, kad galėtų saugiai sustoti iki bet kurios kliūtis, taip pat automobilį stabdant tikrinantiems pareigūnams. Savivaldis automobilis privalo sulėtinti greitį ir prireikus saugiai sustoti, jeigu to reikia dėl atsiradusių aplinkybių.“

3. Pažymėtina, kad savivaldžio automobilio savininkas arba valdytojas neturėtų būti laikomi vairuotojais, kadangi Įstatymo projekte siūlomoje įtvirtinti sąvokoje „savivaldis automobilis“ numatyta, kad savivaldis automobilis – save valdantis automobilis, kuris dalyvauja viešajame eisme be asmens įsikišimo. Be to, pažymėtina, kad Įstatymo 13 straipsnio kontekste aprašant asmenį, kuris privalo užtikrinti saugų savivaldžio automobilio dalyvavimą viešajame eisme, nėra svarbi šio asmens nuosavybės teisės į šią motorinę transporto priemonę forma, todėl Įstatymo projekto 3 straipsnio 2 dalyje netikslinga išskirti savivaldžio automobilio savininką. Atsižvelgiant į tai, siūlytina patikslinti Įstatymo projekto 3 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Papildyti 13 straipsnį 17 dalimi:

17. Savivaldžio automobilio valdytojas privalo užtikrinti saugų savivaldžio automobilio dalyvavimą viešajame eisme. Savivaldžio automobilio valdytojas prilyginamas motorinės transporto priemonės vairuotojui tuomet, kai perima savivaldžio automobilio valdymą.“

4. Atkreiptinas dėmesys, kad pagal Įstatymo 2 straipsnio 2 dalį „automobilis – motorinė transporto priemonė, <...>“, tačiau Įstatymo projektu keičiamo Įstatymo 13 straipsnio 16 dalyje ir 13 straipsnio 18 dalyje savivaldis automobilis įvardijamas kaip „transporto priemonė“ (ši sąvoka skiriasi nuo sąvokos „motorinė transporto priemonė“). Siekiant teisinio reguliavimo aiškumo ir sistemiškumo, siūlytina minėtais aspektais suderinti siūlomą naują reguliavimą su galiojančiu reguliavimu. Be to, Įstatymo 13 straipsnio 18 dalies antrajame sakinyje vietoj žodžio „turi“ turėtų būti įrašyta „privalo turėti“ (t. y. savivaldžio automobilio bandymus atliekančiam asmeniui turi būti nustatyta aiški pareiga turėti galiojančią vairuotojo pažymėjimą, kuriuo suteikiama teisė vairuoti atitinkamos kategorijos motorinę transporto priemonę). Atsižvelgiant į tai, siūlytina Įstatymo projekto 3 straipsnio 3 dalį išdėstyti taip:

„3. Papildyti 13 straipsnį 18 dalimi:

„18. Savivaldžio automobilio bandymus viešajame eisme gali atlikti asmuo, kuris bet kurio metu tiesiogiai ar nuotoliniu būdu gali perimti savivaldžio automobilio valdymą. Šis asmuo bandymų metu yra prilyginamas vairuotojui, vykdo įstatymuose ir kituose teisės

aktuose nustatytas vairuotojo pareigas ir privalo turėti galiojantį vairuotojo pažymėjimą, kuriuo suteikiama teisė vairuoti bandomos kategorijos motorinę transporto priemonę.“

5. Pagal Įstatymo 2 straipsnio 71 dalį „transporto priemonės tikrinantys pareigūnai (toliau – tikrinantys pareigūnai) – uniformuoti valstybės institucijų (policijos, muitinės, Valstybinės kelių transporto inspekcijos prie Susisiekimo ministerijos, Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Vidaus reikalų ministerijos, aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės) įgalioti pareigūnai, kuriems Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka suteikta teisė stabdyti transporto priemones ir atlikti būtiną patikrinimą“. Atsižvelgiant į tai, kad teisė stabdyti transporto priemones ir atlikti būtiną patikrinimą suteikta ne tik policijos pareigūnams, bet ir kitiems tikrinantiems pareigūnams, siūlytina tobulinti Įstatymo projekto 3 straipsnio 4 dalį ir vietoj žodžio „policijos“ įrašyti žodį „tikrinančiam“. Taip pat atsižvelgiant į tai, kad Įstatymo 13 straipsnis reguliuoja bendrąsias transporto priemonių vairuotojų pareigas, Įstatymo projekto 3 straipsnio 4 dalyje siūloma Įstatymo 13 straipsnio 19 dalies nuostata nėra šio straipsnio reguliavimo dalykas, nes šioje dalyje siekiama nustatyti savivaldžio automobilio įrangos reikalavimus. Atsižvelgiant į tai, siūlytina perkelti Įstatymo projekto 3 straipsnio 4 dalimi siūlomą nuostatą į Įstatymo 25 straipsnį „Bendrieji reikalavimai motorinėms transporto priemonėms ir priekaboms“. Be to, Įstatymo 25 straipsnio pakeitimų dėstymas turi būti suderintas su Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 10, 25, 27 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatyme Nr. XIII-107 priimtais Įstatymo 25 straipsnio pakeitimais, kurie įsigalios 2018 m. sausio 1 dieną. Taigi siūlytina papildyti Įstatymo 25 straipsnį 10 dalimi ir ją išdėstyti taip:

„10. Savivaldžio automobilio įranga privalo sudaryti galimybę tikrinančiam pareigūnui bet kuriuo metu patikrinti, ar savivaldis automobilis yra vairuojamas savivaldžiu režimu, ar jį vairuoja asmuo.“

6. Įstatymo projekto 3 straipsnio 5 dalyje, kurioje siūloma papildyti Įstatymo 13 straipsnį 20 dalimi, siekiama nustatyti, kad 13 straipsnio 1, 4, 5, 6, 9, 10, 11 ir 14 dalių nuostatos netaikomos savivaldžiams automobiliams. Pažymėtina, kad Įstatymo 13 straipsnis reguliuoja bendrąsias transporto priemonių vairuotojų pareigas, todėl šio straipsnio nuostatose įtvirtintos pareigos taikomos ne transporto priemonėms, o jas vairuojantiems asmenims. Atsižvelgiant į tai, siūlytina atsisakyti perteklinės Įstatymo projekto 3 straipsnio 5 dalies, kurioje siūloma papildyti Įstatymo 13 straipsnį 20 dalimi.

7. Savivaldžiai automobiliai turėtų būti registruojami Lietuvos Respublikos kelių transporto priemonių registre, nekuriant šiam tikslui atskiro registro, todėl keičiamo Įstatymo 10 straipsnio 5 dalies 9 punkte nurodytą funkciją siūlytina dėstyti ne kaip naują Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos ar jos įgaliotų institucijų funkciją, bet kaip sudėtinę galiojančios redakcijos Įstatymo 10 straipsnio 5 dalies 3 punkte nustatytos funkcijos dalį ir šį punktą išdėstyti taip:

„3) nustato motorinių transporto priemonių ir jų priekabų, savivaldžių automobilių registravimo ir apskaitos tvarką;“.

Atitinkamai siūlytina tikslinti ir galiojančios redakcijos Įstatymo 10 straipsnio 3 dalies 6 punktą ir jį išdėstyti taip:

„6) nustato laikinųjų valstybinio numerio ženklų, skirtų savivaldžių automobilių bandymams ir motorinėms transporto priemonėms, priekaboms ženklini ne ilgiau kaip vieną parą, išdavimo ir jų naudojimo tvarką;“.

8. Priėmus Įstatymo projekte siūlomus Įstatymo pakeitimus, prireiks ne tik nustatyti savivaldžių automobilių bandymų ir dalyvavimo viešajame eisme sąlygas ir tvarką, bet ir pakeisti Įstatymo įgyvendinamąjį teisės aktą – Kelių eismo taisykles, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. 1950 „Dėl Kelių eismo taisyklių patvirtinimo“, taip pat nustatyti savivaldžių automobilių registravimo, apskaitos ir laikinųjų valstybinio numerio ženklų, skirtų savivaldžių automobilių bandymams, išdavimo tvarką. Atsižvelgiant į tai, siūlytina papildyti Įstatymo projekto aiškinamojo rašto 11 punktą nurodytais įgyvendinamaisiais teisės aktais. Be to, siekiant tinkamai ir laiku parengti išvardytus įgyvendinamuosius teisės aktus, siūlytina Įstatymo projekte nustatyti vėlesnį Įstatymo projekto įsigaliojimo terminą. Taip pat, atsižvelgiant į Įstatymo 10 straipsnio 1 ir 5 dalyse Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijai ir Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai suteiktus įgaliojimus ir į tai, kad Įstatymo projekto 4 straipsnis nustato ir Įstatymo projekto įgyvendinimo tvarką, siūlytina tobulinti Įstatymo projekto 4 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„4 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė, susisiekimo ministras arba jo įgaliotos institucijos ir vidaus reikalų ministras arba jo įgaliotos institucijos iki šio įstatymo įsigaliojimo priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.“

9. Siūlytina Įstatymo projekte teikiamas sąvokas ir jas įvardijančius terminus įvertinti Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

10. Atkreipti Lietuvos Respublikos Seimo dėmesį į Įstatymo projekto svarstymui reikšmingus teisinio reguliavimo aspektus ir atitinkamai papildyti Įstatymo projekto aiškinamąjį raštą. Kelių eismo konvencijos, pasirašytos 1968 m. lapkričio 8 d. Vienoje (toliau – Vienos konvencija), 8 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad „kiekviena judanti transporto priemonė ar transporto priemonių junginys turi būti su vairuotoju“. Vienos konvencijos 1 straipsnio v punkte nustatyta, kad „vairuotojas – tai bet koks asmuo, vairuojantis automobilį ar kitą transporto priemonę, įskaitant dviratį, varantis keliu pavienius galvijas ar jų bandas, ar paukščių pulkus, arba gyvulių su kroviniu varovas, darbinių gyvulių važnyčiotojas ar raitelis kelyje“. Vienos konvencijos 13 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad „kiekvienas transporto priemonės vairuotojas bet kokiomis aplinkybėmis taip valdo savo transporto priemonę, kad galėtų tinkamai ir pakankamai saugiai važiuoti ir kad bet kuriuo metu galėtų atlikti reikiamus manevrus. Pasirinkdamas važiavimo greitį, vairuotojas atsižvelgia į važiavimo sąlygas, ypač į vietovės reljefą, kelio būklę, transporto priemonės būklę ir krovinį,

meteorologines sąlygas, taip pat eismo intensyvumą, kad galėtų sustabdyti transporto priemonę savo matomoje kelio atkarpoje iki bet kurios iš anksto numatomos kliūtis. Jis sulėtina greitį ir prireikus sustoja, jeigu to reikia dėl atsiradusių aplinkybių, ypač kai blogai matyti“. Jungtinių Tautų Europos ekonominės komisijos Vidaus transporto komiteto Eismo saugumo darbo grupės 2014 m. sausio 10 d. dokumente Nr. ECE/TRANS/WP.1/2014/1 (<https://www.unece.org/fileadmin/DAM/trans/doc/2014/wp1/ECE-TRANS-WP1-2014-1e.pdf>), kuris papildo Vienos konvencijos nuostatas, nurodyta, kad, siekiant numatyti sistemas, kurios turi įtakos transporto priemonių vairavimui, ir atsižvelgti į technikos pažangą, Vienos konvencijos 8 straipsnis papildomas šiais punktais:

„a) Transporto priemonių sistemos, kurios turi įtakos transporto priemonių vairavimui, laikomos atitinkančiomis Vienos konvencijos 8 straipsnio 1 dalį ir 13 straipsnio 1 dalį, kai šios transporto priemonių sistemos atitinka surinkimo (įrengimo) ir naudojimo sąlygas pagal tarptautinius teisės aktus dėl ratinių transporto priemonių, įrangos ir dalių, kurios gali būti įrengiamos ir (arba) naudojamos ratinėse transporto priemonėse.

b) Transporto priemonių sistemos, kurios turi įtakos transporto priemonių vairavimui ir neatitinka minėtų sąlygų dėl surinkimo (įrengimo) ir naudojimo, laikomos atitinkančiomis Vienos konvencijos 8 straipsnio 1 dalį ir 13 straipsnio 1 dalį, kai tokios sistemos gali būti perimtos arba išjungtos vairuotojo.“

Taigi Įstatymo projektu siūlomi pakeitimai iš esmės atitinka papildytos Vienos konvencijos nuostatas.

Ministras Pirmininkas

Saulius Skvernelis

Susisiekimo ministras

Rokas Masiulis

prie 15 kl. (LRV pos.)

Patikslinta

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
EKONOMIKOS PAŽANGOS DEPARTAMENTO EKONOMIKOS SKYRIUS
PAŽYMA

DĖL VYRIAUSYBĖS NUTARIMO DĖL SAUGAUS EISMO AUTOMOBILIŲ KELIAIS
ĮSTATYMO NR. VIII-2043 2, 10 IR 13 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
NR. XIIIP-391 PROJEKTO (TAP-17-666)

2017-06-13 Nr. NV-1497

Vilnius

Projekto rengėjas: Susisiekimo ministerija.

Projekto tikslas:

Pateikti Vyriausybės išvadą dėl Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo projekto Nr. XIIIP-391 projekto. Įstatymo projekto rengėjas – Seimo narys V. Sinkevičius. Įstatymo projekto tikslas – atsižvelgiant į šiuo metu tobulėjančias technologijas automobilių valdymo srityje, apibrėžti *savivaldžio automobilio* sąvoką, išplėsti *vairavimo* sąvoką, nustatyti pagrindinius principus, kuriais vadovaujantis savivaldis automobilis galėtų dalyvauti viešajame eisme.

Dabartinė situacija:

Šiuo metu nėra apibrėžta savivaldžio automobilio sąvoka, nenustatytos sąlygos, kuriomis savivaldis automobilis galėtų dalyvauti viešajame eisme, nereglamentuotos savivaldžių automobilių bandymų viešajame eisme sąlygos.

Esmė:

Nutarimo projektu siūloma iš esmės pritarti Įstatymo projektui, o taip pat jį ir aiškinamąjį raštą patobulinti pagal nutarimo projekte išdėstytus pasiūlymus. Taigi siūloma apibrėžti *savivaldžio automobilio* sąvoką, tikslinti *transporto priemonės vairavimo* sąvoką, nustatyti, kad *savivaldis automobilis turi būti valdomas taip, kad galėtų tinkamai ir saugiai važiuoti nekeldamas pavojaus kitiems eismo dalyviams, pasirinkdamas važiavimo greitį, įvertindamas važiavimo sąlygas, kelio būklę, transporto priemonės būklę ir krovinį, meteorologines sąlygas, taip pat eismo intensyvumą, galėtų sustoti iki bet kurios kliūtis*, nustatyti, kad *savivaldžio automobilio savininkas arba valdytojas yra prilyginamas vairuotojui, kuris privalo užtikrinti saugų savivaldžio automobilio dalyvavimą viešajame eisme*, nustatyti, kad *savivaldžio automobilio bandymus viešajame eisme gali atlikti asmuo, kuris bet kuriuo metu tiesiogiai ar nuotoliniu būdu gali perimti savivaldžio automobilio valdymą*.

Derinimas:

Projektas derintas su Vidaus reikalų ministerija, Finansų ministerija, Ūkio ministerija, Teisingumo ministerija, Policijos departamentu, Ryšių reguliavimo tarnyba, Lietuvos automobilių kelių direkcija, Valstybine kelių transporto inspekcija, Valstybine duomenų apsaugos inspekcija, Europos teisės departamentu, valstybės įmone „Regitra“, Transporto priemonių draudikų biuru. Atsižvelgta į Vidaus reikalų ministerijos pastabas. Iš dalies atsižvelgta į Teisingumo ministerijos ir Policijos departamento pastabas. Finansų ministerija, Ūkio ministerija, Lietuvos automobilių kelių direkcija, Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija ir Europos teisės departamentas pastabų neturėjo. Valstybine kelių transporto inspekcija, Ryšių reguliavimo tarnyba, valstybės įmonė „Regitra“, Transporto priemonių draudikų biuras per nustatytą terminą pastabų nepateikė. Dėl Policijos departamento pastabų (dėl siūlymo aiškinamajame rašte aprašyti tokio automobilio valdymo ypatumus, dėl siūlymo savivaldžio automobilio savininkus arba valdytojus, savivaldžio automobilio bandymus viešajame eisme atliekančius asmenis prilyginti vairuotojams, dėl siūlymo įvesti papildomą nuostatą, pagal kurią savivaldžio automobilio įranga privalėtų sudaryti sąlygas tikrinančiam pareigūnui, siekiant sustabdyti savivaldį automobilį, bet kuriuo metu išjungti tokio automobilio valdymą) ir Teisingumo ministerijos pastabų (dėl siūlymo tikslinti sąvokos *transporto priemonės vairavimas* apibrėžimą, savivaldžiams automobiliams nustatyti atskirą transporto priemonės vairavimo kategoriją, dėl siūlymo su savivaldžių automobilių eksploatavimu susijusius aspektus reglamentuoti atskirame įstatymo straipsnyje ir kt.), į kurias nebuvo atsižvelgta, pridedama derinimo pažyma. Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamento pastabos bus įvertintos.

Atitiktis Vyriausybės programai:

projektas atitinka XVII Vyriausybės programos įgyvendinimo plano 4.4.2. darbo „Darnios susisiekimo infrastruktūros plėtojimas“ 5 veiksmą „Savivaldžio automobilio teisinės bazės sukūrimas ir išmanaus kelio įrengimas“.

Dalykinio vertinimo išvada:

siūlome nutarimo projektą svarstyti Vyriausybės posėdžio B dalyje.

Ekonomikos skyriaus patarėja

Rasa Kriščiukaitienė, tel. 8 706 63 926, el. p. rasa.krisciukaitiene@lrv.lt

Rasa Kriščiukaitienė